

суперфіцію або з договору оренди земельної ділянки для забудови. Ускладнюється проблема тим, що законодавець все більше зближує ці правові інститути, що, у свою чергу, може призвести і вже призводить на практиці до певних непорозумінь.

Враховуючи викладене, можна зробити висновок, що на сьогодні існує потреба в більш ретельному і системному дослідженні правової природи суперфіцію. Якщо не зробити цього зараз, то суперфіцій, швидше за все, так і залишиться тільки «законодавчої фікцією», здатної лише викликати суперечки і ускладнювати суспільні відносини, а не чітко і якісно їх регулювати.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 14.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
3. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.

УДК 351.746.1(477)

Роговенко Д. А., науковий співробітник,
Військовий інститут Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПОБУДОВИ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ

В умовах постійно існуючих загроз, які можуть перерости у воєнні конфлікти, забезпечення розвитку сектору безпеки будь-якої держави залишається найактуальнішою проблемою, для вирішення якої необхідно постійно проводити пошук ефективних шляхів та механізмів для своєчасного запобігання і нейтралізації потенційних загроз.

На сьогодні поняття сектору безпеки і оборони недостатньо досліджені на законодавчому рівні та у теоретичному плані.

Цікавим є вивчення європейської практики формування єдиної моделі сектору безпеки. Зарубіжні експерти вважають сфери безпеки й оборони визначеними і відокремленими, однак найчастіше такий розподіл відсутній. Міжнародні організації, такі як НАТО і ЄС, не завжди розрізняють оборону і безпеку, називаючи все разом сектором безпеки [1].

Головною метою сектора безпеки є запобігання та усунення загроз; він має бути адекватним цим загрозам. У разі невідповідності цей сектор буде неефективним і може стати самостійним джерелом загрози.

«Оборона пов'язана із зовнішньою загрозою... Досягнення й збереження внутрішньої безпеки пов'язані із запобіганням загрозам

стабільності в межах країни, громадським порядком, безпекою індивідумів і суспільства, постійним методичним функціонуванням держави з її інститутами... При цьому війська повинні забезпечувати оборону, а цивільні сили мати справу з безпекою» [1]. Таким чином, «армія орієнтована на зовнішні загрози, поліція – на внутрішні» [1].

ЄС поділяють сектор безпеки на чотири основних складові: оборона, поліція, розвідслужба та управління кордонами [2].

«Європейська практика однозначно визначає належність оборонних функцій Збройним силам, керівництво якими здійснює міністерство оборони. Вони підпорядковуються верховному головнокомандувачу – главі держави (президенту або прем'єр-міністру). Між Збройними силами і поліцією (військовою та цивільною структурами) встановлені чіткі оперативні відносини таким чином, щоб гарантувати збереження примата поліції у всіх сценаріях, які виключають збройний конфлікт або війну» [3].

Збройні сили можуть бути залучені для вирішення завдань внутрішньої безпеки в встановлених межах законодавства: у випадках ліквідації наслідків природних катастроф, надзвичайного стану й масових заворушень, коли недостатньо цивільних ресурсів. Основними принципами застосування Збройних сил держави для утримання масових цивільних заворушень є їх залучення тільки при недостатній кількості поліцейських ресурсів для виконання допоміжних завдань.

Поліція у свою чергу має захищати права людини. Вона відповідає за охорону законності, правопорядку, громадської безпеки й боротьбу із злочинністю. Це переважно цивільні сили, хоча деякі європейські країни мають воєнізовані сили внутрішньої безпеки.

У Франції Національна Жандармерія є Військовою Поліцією збройних сил Франції та відповідальною за громадську безпеку, тобто цивільною поліцією для цивільного населення. «В той же час їхньою оперативною діяльністю всередині країни керує Міністерство внутрішніх справ. Національна жандармерія крім підтримки громадського порядку, контролю за виконанням законів виконує такі оборонні завдання: «стримування» – контроль за системами ядерного озброєння; «попередження» – зовнішня розвідка; «захист» – забезпечення безпеки окремих громадян, держави, інститутів республіки, важливих об'єктів і мереж; «розгортання» – супроводження ЗС під час зовнішніх воєнних операцій, участь у миротворчих операціях тощо» [1].

В Італії воєнізованими силами поліції є карабінери, які при виконанні завдань які мають військовий характер підконтрольні міністерству оборони, при заходах з підтримки громадського порядку – міністерству внутрішніх справ, з протидії розповсюдженню наркотиків – міністерству охорони здоров'я, з охорони дипломатичних представництв – міністерству закордонних справ [1].

Управління кордонами як складова сектору безпеки є наслідком

трансформації європейського простору, формування нового політичного ландшафту – ЄС, фізичної делімітації державних кордонів і відходу від шаблону повного прикордонного контролю. Прикордонні служби всередині ЄС – це спеціалізовані багатофункціональні структури, які є складовими поліції і підпорядковуються міністерству внутрішніх справ (або міністерству юстиції). Прикордонні служби зовнішніх контурів Євросоюзу – це військові структури, які також здебільше підпорядковані міністерству внутрішніх справ [1].

Сьогодні в Українській державі відбуваються суттєві зміни в усіх сферах суспільного життя. В тому числі проводяться реформи національного сектору безпеки, а саме реорганізація інституції сектору безпеки держави відповідно до євроатлантичних стандартів. Використання таких інструментів як стратегічне бачення, ідеологія політичної еліти, виражена владою спроможне виробити ефективну та передбачувану державну політику спрямовану на реформування сектору безпеки.

Література

1. Герасимов А. Унормування поняття військових формувань та вироблення системних підходів до їх визначення і здійснення керівництва ними / А. Герасимов, О. Шаталова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/mart2009/9.htm>
2. Виллем Ф. ван Иикелен, Филипп Х. Флури Построение обороны и безопасности // Сборник материалов Плана партнерских действий по созданию институтов обороны и безопасности (РАР-DIB). – Киев-Женева, 2007. – С. 29.
3. Council of Europe? Parliamentary Assembly / Democratic Oversight of the Security Sector in Member States: Report Political Affairs Committee. Doc. 10567, 2 June 2005.

УДК 377.147

Роговенко М. М., к.пед.н., доцент,
Національна академія внутрішніх справ, м. Київ, Україна

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТА КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ КУРСАНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Оскільки роки навчання в академії – це роки становлення особистості майбутнього працівника органів внутрішніх справ (далі – ОВС), актуальним завданням викладача філософсько-правових дисциплін є ефективне застосування інноваційних технологій, які б сприяли розвитку інтелектуальних умінь, реалізації здібностей, самовираження, взаємодії, комунікативних умінь. Одними з таких інноваційних технологій є